

Recensie Theaterkrant

Speak!

Stand up Tall/Sanja Mitrović

[Toneel](#)

- 16 mei 2013 - Theater Kikker/ Spring, performing arts festival - [Speellijst](#)

★★★★☆

De beste spreker wint het spel

door [Moos van den Broek](#) gezien 16 mei 2013

In *Speak!* legt theatermaakster Sanja Mitrović zich toe op de speech. In een battle met collega acteur Geert Vaes onderzoekt ze de techniek en de werking van de redevoering. Het publiek mag mee oordelen wie van de twee het meest bedreven is. Vorm en inhoud variëren, maar de emoties achter de woorden blijken cruciaal als het om overreding gaat.

De regels van *Speak!* zijn simpel. Mitrović en Vaes spreken om de beurt. Het publiek krijgt bij binnenkomst een apparaatje mee, waarmee het tijdens de competitie van acht rondes kan stemmen op een van de twee. Alleen de winnaar van het spel krijgt na afloop applaus. Op het podium staan slechts twee microfoons en twee rijdende trapmeubels, die zo nu en dan dienst doen als verhoogd plateau of entree.

De speeches die herleven zijn afkomstig van uiteenlopende internationale politici. Zo opent *Speak!* met twee imponerende redevoeringen van Obama en Gorbatsjov via een geluidsband. Het publiek is dan nog een onbeschreven blad en heeft nog geen idee van de opzet van de voorstelling en weet ook niet wie er aan het woord is.

De eerste speech van Vaes is herkenbaar, niemand kon een speech zo persoonlijk en meeslepend brengen als Martin Luther King. Vaes heeft zijn punten binnen. Ook de speech van Havel, die Mitrović voor haar rekening neemt, maakt indruk. Maar er zijn ook minder populaire politici aan het woord zoals Margaret Thatcher en, erger nog, Saddam Hussein of Adolf Hitler. Maar *Speak!* draait niet zozeer om de inhoud van de speech, wel om de techniek

en overtuigingskracht van de spreker, en dus ook om de prestatie van de acteurs. Die is lastig te beoordelen als de twee halverwege de voorstelling synchroon dezelfde speech uitspreken.

Mitrović gooit gaandeweg de voorstelling enkele methodes in de strijd; ze haalt haar vrouwelijke charmes uit de kast, spreekt in haar eigen taal, zingt een lied of stelt zich hoog boven het publiek op aan het einde van de hoge trap. De wedstrijd tussen de twee wordt grilliger, tot Mitrović zelfs inbreekt in de speech van Vaes. Of de puntentelling intussen gemanipuleerd is of niet is een vraag die komt bovendrijven, maar er uiteindelijk niet toe doet.

Vaes' speech van Troelstra in het Nederlands is een prettige verassing, verder blijft de acteur tamelijk onderkoeld. Pas op het einde haalt hij uit, als hij voorafgaand aan een oorlogszuchtig toespraak met stem en microfoon een serieuze soundscape creëert vol oorlogsgeweld. Suizende straaljagers en ontploffende bommen zetten de zaal even op zijn kop. De inhoud van de speech is afgrijselijk – generaal Patton spreekt zijn ten dode opgeschreven soldaten toe – maar de strategie van Vaes werkt wel. Hij wint er ten slotte de wedstrijd mee, het is een kleinigheid.